PRAVNI USTROJ SPORTSKIH KLUBOVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Ivančev, Boško

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:002850

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-25**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

ZAVRŠNI RAD

PRAVNI USTROJ SPORTSKIH KLUBOVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Mentor:

Dr.sc.Ratko Brnabić

Student:

Boško Ivančev

Split, rujan 2017.

SADRŽAJ:

1. UVOD 2

2. POJAM SPORTSKE DJELATNOSTI 5

3. SPORTSKO DIONIČKO DRUŠTVO 6

3.1. OPĆENITO O SPORTSKOM DIONIČKOM DRUŠTVU 6

3.2. PROFESIONALNI STATUS SPORTSKOG DIONIČKOG DRUŠTVA 10

3.3. ČLANSTVO U SPORTSKOM DIONIČKOM DRUŠTVU 16

3.4. NASTANAK SPORTSKOG DIONIČKOG DRUŠTVA 20

4. PREOBLIKOVANJE SPORTSKOG KLUBA-UDURUGE U SPORTSKO DIONIČKO DRUŠTVO 21

4.1. OBAVEZATNO PREOBLIKOVANJE SPORTSKOG KLUBA-UDURUGE U SPORTSKO DIONIČKO DRUŠTVO 21

4.2. PRAVNI SLJEDBENIK SPORTSKE UDRUGE ZA NATJECANJE JE SPORTSKO DIONIČKO DRUŠTVO 23

5. ZAKLJUČAK 27

LITERATURA 29

1. UVOD

Gledano sa sociološkog, pravnog, a posebno s ekonomskog stajališta, sport kao djelatnost odavno se odmaknuo od svojih amaterskih korijena, te se ne može više na njega gledati kao na puku zabavu ili igru.

Sport svakako danas možemo proglasiti medijski, društveno i financijski privlačnom djelatnošću koja privlači razne ljude, od običnih amatera do profesionalnih igrača. Glavni je razlog pojave u kojoj sport sve više postaje djelatnost činjenica što se uz sport veže ekonomski interes[1]. Iz toga razloga iznimno je važno zakonski definirati sportsku djelatnost.

Iz svega prvenstveno možemo zaključiti da kada govorimo o sportskoj djelatnosti, govorimo o gospodarskoj djelatnosti. Gospodarska djelatnost definirana je Općim poreznim zakonom[2] (dalje u tekstu: OPZ) u Republici Hrvatskoj. OPZ gospodarsku djelatnost definira kao razmjenu dobara i usluga na tržištu radi ostvarivanja prihoda, dohodtka, dobiti ili drugih gospodarstveno procjenjivih koristi.[3] Definiranje sportske djelatnosti kao gospodarske djelatnosti u skladu je i s pravom Europske Unije gdje je Europski Sud u nekoliko slučajeva[4] sportsku djelatnost definirao kao gospodarsku djelatnost te je kao institucija u Europskoj Uniji imao osobitu važnost za razvoj načina obavljanja sportske djelatnosti.

Ipak, unatoč svemu gore navedenom, izvorno su se sportske djelatnosti mogle obavljati isključivo u onim pravnim oblicima kojima primarna djelatnost nije bila obavljana radi stjecanja dobiti, već radi neki drugi ciljeva. Ti pravni oblici su udruge i ustanove.

Udruge su kao pravni oblici definirane Zakonom o udrugama[5]. Zakonom o udrugama udruga se definira kao svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj, te za humanitarna, socijalna, kulturna, odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska,

---

[1] Crnić, J. et alt., Uvod u športsko pravo, Inženjerski biro, siječanj 2009. str 79
[2] NN 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15, 44/16.
[3] Opći porezni zakon čl. 39 st.2
[4] Neki od slučajeva su: C-36/74 Walrave and Koch v. Association Union Cycliste Internationale (1974) ECR 1405; C-13/76, Dona v. Mantero (1976) ECR 1333; C-415/93, URBSFA v. Jean-Marc Bosman (1995) ECR I-4921; C-51/96 i C-191/97, Deliege v. Ligue de Judo(2000) ECR I-2549; C-176/96, Lehtonen et al. V. FRSB (2000) ECR I-2681; Laurent Piau v. Commission (2005) ECR II-209;
[5] Narodne Novine 74/14

strukovna ili druga uvjerenja i ciljeve koji nisu u suprotnosti s Ustavom i *zakonom, a bez* namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja[6]. Ustanove kao pravni oblici definirane su Zakonom o ustanovama[7]. Ustanova se osniva za trajno obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja, znanosti, kulture, informiranja, športa, tjelesne kulture, tehničke kulture, skrbi o djeci, zdravstva, socijalne skrbi, skrbi o invalidima i druge djelatnosti,ako se ne obavljaju radi stjecanja dobiti[8].

Iz zakonskih definicija vidljivo je kako se udruge i ustanove osnivaju zbog raznih djelatnosti među kojima su i sportske djelatnosti, ali ne zbog stjecanja dobiti. Udruge i ustanove također su navedene Zakonom o sportu[9] (dalje u tekstu ZŠ) kao jedne od pravnih osoba u sustavu sporta. Definirano je da se sportskim udrugama smatraju sve one udruge koje se osnivaju radi obavljanja sportskih djelatnosti propisanih Zakonom o sportu[10]. Supsidijarno[11] se na sportske udruge primjenjuje Zakon o udrugama. Za Ustanove ZŠ definira kako se ustanove mogu osnovati za trajno obavljanje sportskih djelatnosti sportske rekreacije, sportske poduke, upravljanja i održavanja sportske građevine[12]. Ustanove se osnivaju i djeluju u skladu sa Zakonom o ustanovama.

Osim gore navedenih oblika ZŠ navodi još dva oblika u kojima se sportska djelatnost može obavljati. Jedan od njih je Školska sportska udruga[13], najviše vezana za aktivnosti učenika i školskih odbora u osnovnim i srednjim školama. O njima neće biti posebno riječi u ovome radu, ali svakako ih nije na odmet spomenuti.

Drugi, mnogo važniji pravnih oblik kojega spominje ZŠ, a u kojem se može obavljati sportska djelatost, je Trgovačko društvo. U „centru“ ovoga rada bit će Trgovačka društva u sportu, te njihov značaj u samome sportu.

---

[6] Čl. 4 Zakona o udrugama Narodne novine 74/14
[7] Narodne novine 76/93 29/97 47/99 35/08
[8] Čl. 1 st.2 Zakona o ustanovama Narodne novine 76/93 29/97 47/99 35/08
[9] Narodne novine 71/06 150/08 124/10 124711 86/12 94/13 85/15 19/16
[10] Čl.14 st.1 Zakona o sportu Narodne novine 71/06 150/08 124/10 124711 86/12 94/13 85/15 19/16
[11] Ukoliko neka materija nije definirana Zakonom o sportu primjenjivat ce se Zakon o udrugama
[12] Čl. 16 st 1 Zakon o sportu Narodne novine 71/06 150/08 124/10 124711 86/12 94/13 85/15 19/16
[13] Čl.17 Zakona o sportu (NN 71/06 150/08 124/10 124711 86/12 94/13 85/15 19/16) definira Školska sportska društva(u daljnjem tekstu ŠSD) kao i društva bez pravne osobnosti da im je glavni izvor financiranja državni proračun, proračun jedinica lokolane i područne (regionalne) samouprave i Grad zagreb na račun škole. ŠSD imaju pravo korištenja prostore škole za rad i aktivnost te u odnosu na druge korisnike prostora škole imaju prioritet.

Upravo su važnost sporta i pravnog oblika u kojem se pojedine sportske djelatnosti mogu obavljati i okolnost u kojima se mogu obavljati bila među toliko spornim pitanjima da su izazvala brojna promišljanja, javne i akademske rasprave te određivala ritam pripreme i donošenje novoga ZS-a. Među njima se svakako ističu pitanja obavljanja djelatnosti, sudjelovanja u sportskim natjecanjima, pojam športskog dioničkog društva i preoblikovanje športskih klubova – udruga za natjecanje u športsko dioničko društvo.[14]

[14] Crnić, J. et alt., Uvod u športsko pravo, Inženjerski biro, siječanj 2009. str 80/81

2. POJAM SPORTSKE DJELATNOSTI

Definirat ćemo pojam „Sportske djelatnosti“.

Zakon o sportu[15] članak 1 stavak 2 Zakona o sportu glasi : „Sportske djelatnosti su djelatnosti od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.“ Takva formulacija u skladu je s odredbom koju nalazimo u Ustavu Republike Hrvatske[16] a koja se tiče sporta. Članak 69. St 4. Ustava Republike Hrvatske[17] glasi: „Država potiče i pomaže skrb o tjelesnoj kulturi i športu.“

Zakon o sportu u sportske djelatnosti ubraja:

- sudjelovanje u sportskom natjecanju
- sportske pripreme
- sportsku rekreaciju
- sportsku poduku
- organiziranje sportskog natjecanja
- vođenje sportskog natjecanja i
- upravljanje i održavanje sportske građevine
- organizirane izvannastavne školske sportske aktivnosti i studenske sportske aktivnosti.[18]

U sumnji je li neka djelatnost sportska djelatnost odlučuje ministarstvo[19] uz prethodno mišljenje HOO[20]. Time je Zakon o sportu ostavio prostora da se neke druge djelatnosti mogu definirati kao sportske djelatnosti, a za odlučivanje o tome ostavio sportsku djelatnost mogu obavljati fizičke i pravne osobe u Republici Hrvatskoj ukoliko ispunjavaju uvjete koje propisuje Zakon o sportu.[21]

---

[15] Narodne novine 71/06 150/08 124/10 124711 86/12 94/13 85/15 19/16
[16] Narodne novine 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14
[17] Ibid.
[18] Čl. 18 Zakona o sportu NN 71/06 150/08 124/10 124711 86/12 94/13 85/15 19/16
[19] Ministarstvo nadležno za sport
[20] Hrvatski Olimpijski Odbor
[21] Zakon o sportu čl.19-čl.23 propisuje uvjete koje fizičke i pravne osobe moraju ispuniti ukoliko žele obavljati sportsku djelatnost.

3. SPORTSKO DIONIČKO DRUŠTVO

3.1. OPĆENITO O SPORTSKOM DIONIČKOM DRUŠTVU

Jedan od pravnih oblika u kojem se može obavljati sportska djelatnost je Trgovačko društvo. Zakon o trgovačkim društvima[22] u čl. 2 st. 1 definira: „Trgovačko društvo je društvo čije je osnivanje i ustoj definirani ovim Zakonom“. Pod trgovačkim društvima smatramo javno trgovačko društvo, komanditno društvo, gospodarsko interesno udruženje, dioničko društvo i društvo s ograničenom odgovornošću. Zakonodavac je određivanjem točnog broja trgovačkih društava uveo načelo *numerus clausu,* prema kojemu nije dopušteno osnivanje drugih oblika trgovačkih društava osim onih koji su propisani Zakonom o trgovačkim društvima.

Zakon o sportu[23] već u svome čl. 15 navodi:

„Članak 15.

(1)Trgovačko društvo, u smislu ovoga Zakona, društvo je registrirano za obavljanje sportskih djelatnosti propisanih ovim Zakonom. Ako trgovačko društvo obavlja sportsku djelatnost sudjelovanja u sportskim natjecanjima mora imati pravni oblik dioničkog društva (š.d.d.) sukladno ovome Zakonu.

(2)Na osnivanje trgovačkih društava iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se Zakon o trgovačkim društvima, osim u dijelu koji je ovim Zakonom drugačije određen.“

Bilo je od iznimne važnosti konkretizirati te sportske djelatnosti što je i Zakon o sportu napravio.

Ovaj članak govori dvije bitne činjenice. Prva je da jedino trgovačko društvo u kojem se može obavljati sportska djelatnost sudjelovanja u sportskom natjecanju je dioničko društvo. Drugi oblici trgovačkih društava su u Hrvatskom zakonodavstvu zasada isključeni, te zakonodavac ne daje mogućnost da se u njima obavlja sportska djelatnost sudjelovanja u

[22] Narodne novine 111/93 34/99 121/99 52/00 118/03 107/07 146/08 137/09 125/11 152/11 111/12 68/13 110/15

[23] Narodne novine 71/06 150/08 124/10 124711 86/12 94/13 85/15 19/16

sportskim natjecanjima. Zakonodvac naziva takvo društvo Sportsko dioničko društvo. Zakonodavac ne odstupa od općeg pravila *numerus clausus,* nego samo o tome da se trgovačka društva koja obavljaju poseban određen oblik djelatnosti u području sporta primjenjuju i neka posebna pravila.[24].

Druga činjenica je da pored Zakona o sportu materiju Sportskog dioničkog društva uređuje i Zakon o trgovačkim društvima. Stoga će i sam taj zakon biti neizostavan dio u cijeloj ovoj analizi Sportskih trgovačkih društava. Važno je napomenuti kako Zakon o trgovačkim društvima ovdje uređuje materiju Sportskog dioničkog društva supsidijarno čime je do izražaja došlo jedno od temeljni načela u pravu uopće *lex specialis derogat lex generalis.* To znači da materiju Sportskog dioničkog društva uređuje Zakon o sportu, dok Zakon o trgovačkim društvima se primjenjuje na situacije koje se tiču Sportskih trgovačkih društava a nisu uređene Zakonom o sportu. Norme koje će nas zanimati od Zakona o trgovačkim društvima su one koje se tiču dioničkog društva s obzirom da se sportska djelatnost može obavljati isključivo u Sportskom dioničkom društvu.

Važno je napomenuti kako se za obavljanje drugih zakonom definiranih sportski djelatnosti (kao što su sportske pripreme, sportske rekreacije, upravljanje i održavanje sportske građevine) mogu osnovati i ostala zakonom utvrđena trgovačka društva. Sportsko dioničko društvo nije isključivi oblik trgovačkog društva u kojem se mogu obavljati ostale sportske djelatnosti, te se mogu obavljati i u komaditnom društvu, društvu s ograničenom odgovornošću, javnom trgovačkom društvu, te u gospodarskom interesnom društvu uz dioničko društvo.

Sportsko dioničko društvo je sportski klub koji se osniva, djeluje i prestaje prema Zakonu o trgovačkim društvima i drugim propisima koji se primjenjuju na dionička društva, ako Zakonom o sportu nije drugačije određeno.[25]

Tvrtka sportskog dioničkog društva mora sadržavati riječi „sportsko dioničko društvo“, a skraćena tvrtka oznaku „s.d.d.“[26].

Za obavljanje sportske djelatnosti sudjelovanja u sportskim natjecanjima jedini isključivi oblik trgovačkog društva je Sportsko dioničko društvo. To ne znači da se Sportsko dioničko

[24] Crnić, J. et alt., Uvod u športsko pravo, Inženjerski biro, siječanj 2009.str 81
[25] Čl.28 st.1 Zakon o sportu
[26] Čl.28 st.3 Zakona o sportu

društvo jedino i isključivo može baviti tom sportskom djelatnošću. Ono se može baviti i ostalim zakonom definiranim sportskim djelatnostimau skladu s zakonom.

Temeljni kapital za Sportsko dioničko društvo iznosi najmanje 500.000 kn. Radi se o iznosu koji je propisan Zakonom o trgovačkim društvima za dioničko društvo[27]. Radi se o *najmanjem* iznosu za temeljni kapital. Članovi koji su osnivači sportskog dioničkog društva određuju statutom temeljni kapital koji samo može biti jednak ili veći od iznosa propisanog Zakonom o sportu.

Prilikom preoblikovanja udruge u sportsko dioničko društvo (bilo ono dragovoljno ili obavezno) temeljni kapital određuje Povjerenstvo za profesionalne sportske klubove. Povjerenstvo utvrđuje temeljni kapital utvrđuje posebnim postupkom u skladu s Zakonom o sportu. Ukoliko u posebnom postupku, a primjenjujući sve zakonom propisane izračune, Povjerenstvo utvrdi temeljni kapital sportskog dioničkog društva iznosi manje od 500.000 kn, temeljni kapital sportskog dioničkog društva ipak treba biti najmanje u iznosu koji je određen zakonom, a to je 500.000 kn.

Zakon o sportu čl.30 st. 3 propisuje kako se temeljni kapital može uplatiti u novcu, stvarima ili pravima. Ovakvo opće pravilo nalazimo i u Zakonu o trgovačkim društvima koji propisuje pravila za sva dionička društva. Zakonom je postavljeno i ograničenje po pitanju načina plaćanja temeljnog kapitala. Prije upisa u sudski registar mora u cijelosti u novcu uplatiti najmanje iznos od zakonom minimalno određenog temeljnog kapitala, što je u ovom slučaju 500.000 kn[28]. Za zaključiti je da prilikom osnivanja sportskog dioničkog društva svakako je potrebno osigurati iznos od 500.000 kn u novcu jer u suprotnom nije moguće upisati društvo u sudski registar, odnosno nije ga moguće osnivati. Odredba također vrijedi i kod preoblikovanja udruga u sportska trgovačka društva.

Sportsko dioničko društvo može izdati samo redovne dionice na ime s nominalnim iznosom. Ovdje se primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima kao *lex generalis*. Zakon o trgovačkim društvima određuje kako najmanji nominalni iznos za jednu dionicu je 10 kn[29]. Dionica koja glasi na iznos na manji od 10 kn je ništetna[30].

[27] Za osnivanje dioničkog društva potreban je temeljni kapital u iznosu od najmanje 200.000 kn.
[28] Vidi čl. 30 st. 3 Zakona o sportu
[29] Vidi čl.163 st.2 Zakon o trgovačkim društvima
[30] Vidi čl.163 st.3 Zakon o trgovačkim društvima

Dionice s nominalnim iznosom moraju glasiti na iznose koju su višekratnici broja deset[31]. Udio u temeljnom kapitalu s dionicama s nominlanim iznosom određuje se njihovim nominalnim iznosom[32].

[31] Vidi čl.163 st.4 Zakon o trgovačkim društvima
[32] Vidi čl.163 st.6 Zakon o trgovačkim društvima

3.2. PROFESIONALNI STATUS SPORTSKOG DIONIČKOG DRUŠTVA

Profesionalizam znači drugačiji pristup sportskoj djelatnosti od amaterskog pristupa. Taj drugačiji pristup se očituje u tome da profesionalni klubovi imaju ozbiljniji i odgovorniji pristup obavljanju sportske djelatnosti nego amaterski klubovi (barem bi tako trebalo biti). Naravno ovim se ne želi smanjiti značaj doprinosa udruga ili trgovački društava koji imaju amaterski stauts razvoju sporta kao cijelini.

Zakon o sportu u nekoliko članak razrađuje ovu materiju:

„Članak 24.

(1) Profesionalni status, u smislu ovoga Zakona, ima onaj sportski klub koji je osnovan radi obavljanja sportske djelatnosti sudjelovanja u sportskom natjecanju, ako uvjete iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona zadovoljava više od 50% registriranih sportaša u seniorskoj konkurenciji, u odnosu na broj prijavljenih sportaša za natjecateljsku godinu na listi koju vodi odgovarajući nacionalni sportski savez ili ako ispunjava uvjete za stjecanje profesionalnog statusa sukladno pravilima odgovarajućega nacionalnoga sportskog saveza (u daljnjem tekstu: profesionalni sportski klub).“

U Članku 24 stavku 1 Zakona o sportu propisani su uvjeti koji se moraju zadovoljiti kako bi se stekao status profesionalnog kluba:

- sportski klub koji hoće steći status profesionlanog kluba mora biti osnovan radi obavljanja sportske djelatnosti sudjelovanja u sportskim natjecanjima i da ima sklopljene ugovore o profesionalnom igranju s više od 50 % registriranih sportaša u seniorskoj konkurenciji u odnosu na broj prijavljeni sportaša za natjecateljsku godinu na listi koju vodi odgovarajući nacionalni savez ili
- ukoliko zadovoljava uvjete za stjecanje statusa profesionalnog kluba kojeg propisuje odgovarajući nacionalni savez.

Elaborat je dokument koji sadrži razne podatke i izvješća koja budućim vlasnicima omogućuju detaljan uvid u trenutno stanje kluba. Sadrži podatke o imovini klub, njezinoj vrijednosti kao i dugovanjima koja klub ima prema drugima, ali i tražbinama koja potražuje. U njemu je objašnjen trenutni ustroj kluba, navedeno je tko čini vodstvo, kao i tko su članovi kluba te kakav je odnos između tijela u klubu. Pregled, revizija poslovanja u razdoblju od prethodnih 5 godina te projekcija budućeg poslovanja također su dio elaborata, kao i popis svih pravnih društava u kojima je klub član i u kojima ima prava i udjele te putem kojih obavlja svoju djelatnost. U dokumentu se nalazi i sportsko izvješće koje obuhvaća razdoblje od 5 godina. Ono sadrži popis svih igrača, a posebice reprezentativaca u svim kategorijama te njihovih pripadajućih ugovora. Naglašava se i stanje u omladinskoj školi popraćeno točnim brojem mladih sportaša koji su članovi kluba[33].

On treba dati i odgovor na pitanje koja je vrijednost prava na korištenje sportske građevine koje se može unijeti u temeljni kapital društva, kao i na koje razdoblje je lokalna samouprava spremna klubu prepustiti korištenje tog objekta. Tijekom izrade elaborata potrebno je razgovarati s vjerovnicima kluba kako bi se moglo saznati koji od njih su u ovom procesu spremni svoja potraživanja zamijeniti za vlasnički udio u budućem športskom dioničkom društvu. Konačno elaborat treba dati prijedlog statuta budućeg š.d.d.-a kao i prijedlog iznosa temeljnog kapitala[34].

Sadržaj elaborata (članak 43. Zakona o sportu):

- izvješće ovlaštenog revizora o stanju imovine te pravima i obvezama udruge odnosno sportskog kluba
- popis i procjena imovine
- popis svih tražbina prema klubu navedenih prema vrstama vjerovnika i visini tražbine
- utvrđenje revizora o vrijednosti tražbina prema sportskom klubu
- utvrđenje revizora o vrijednosti prava korištenja sportske građevine
- pregled poslovanja kluba u proteklih 5 godina (prikaz prihoda i rashoda uz objašnjenje na što se odnose, račun dobiti i gubitka)
- popis članova kluba i popis članova tijela kluba
- opis nadležnosti i međusobnog odnosa tijela kluba

[33] http://www.nogometplus.net/index.php/naslovna/preoblikovanje-dinama-evo-kako-bi-trebalo-izgledati/
[34] Ibid.

- izvješće o sportskim rezultatima u posljednjih 5 sezona (popis reprezentativaca u svim kategorijama, popis ugovora sa sportašima, broj mladih sportaša po kategorijama)
- popis potencijalnih dioničara, a posebno vjerovnika koji su iskazali interes za pretvaranjem tražbina u ulog u š.d.d.
- procjena potrebnih dodatnih sredstava za obavljanje djelatnosti š.d.d.
- procjena ovlaštenog revizora o vrijednosti prava igranja na sportskoj građevini i iskaz lokalne jedinice o roku na koji bi udruga imala koncesiju
- prijedlog iznosa temeljnog kapitala š.d.d.
- nacrt statuta s odredbom o povećanju temeljnog kapitala nakon upisa u sudski registar kako bi se tražbine vjerovnika pretvorile u uloge u društvu
- popis pravnih osoba i trgovačkih društava s kojima je udruga povezana i opis načina na koji je povezana.

Po završetku izrade elaborat se dostavlja nacionalnom sportskom savezu, u ovom slučaju Hrvatskom nogometnom savezu te Povjerenstvu za profesionalne sportske klubove koji trebaju dati svoj osvrt na njega. Konačna odluka o prihvaćanju elaborata, a posebno prijedloga o iznosu temeljnog kapitala je na Povjerenstvu. Povjerenstvo može zatražiti i doradu elaborata, a u svom radu ima mogućnost da se obrati nezavisnim stručnjacima i organizacijama koji mu mogu pomoći u ovom procesu.

Nakon što Povjerenstvo prihvati elaborat te utvrdi temeljni kapital športskog dioničkog društva, ukupni broj dionica i njihovu nominalnu cijenu, klub upućuje poziv na upis i uplatu dionica koji se provodi u četiri redovita kruga, a iznimno i u petom krugu.

Profesionalni status sportskog kluba utvrđuje se rješenjem kojega donosi nadležan ministar[35]. Rješenje se mora donijeti u roku od mjesec dana od dana podnošenja zahtjeva[36]

Klub koji stekne profesionalni status upisuje se u Registar profesionalnih sportski klubova koje vodi ministarstvo[37]. Upis mora biti obavljen temeljem pravlinika kojega propisuje ministar[38]. Ova odredba je iznimno važana te nepoštivanje iste tretira se kao

[35] Ministarstvo nadležno za poslove u sportu
[36] Vidi čl. 26 st 3 Zakona o sportu
[37] Ministarstvo nadležno za sportske poslove
[38] Pravilnikom se utvrđuje postupka, način vođenja, upisa i brisanja te sadržaj Registra.

prekršaj u kojem se pravna osoba može kazniti s novčanom kaznom od 30.000 kn do 100.000 kn.[39]

Ako nakon upisa u Registar profesionalnih sportskih klubova profesionalni sportski klub prestane ispunjavati uvjete iz stavka 1. ovoga članka, ministar će donijeti rješenje o brisanju iz Registra[40]. Znači ukoliko neki klub želi zadržati status profesionalnog kluba mora cijelo vrijeme ispunjavati uvjete koji su propisani. Ukoliko prestane ispunjavati jedan od dva navedena uvjeta, ministar donosi rješenje kojim se taj klub briše iz Registra profesionalnih sportskih klubova.

Klub s profesionalnim statusom ima mnogo specifičniju ulogu nego onaj s amaterskim statusom. Ta uloga očituje se najviše u odgovornijem i ozbiljnijem pristupu obavljanja sportske djelatnosti. Zakon o sportu je propisao nekoliko obaveza koje klubovi s profesionalnim statusom imaju prema Povjerenstvu za profesionalne sportske klubove.

„Profesionalni sportski klub je obvezan Povjerenstvu za profesionalne sportske klubove podnositi jednom godišnje:

– račun dobiti i gubitka,

– izvješće o registriranim sportašima seniorske momčadi,

– izvješće o članovima kluba i članovima tijela kluba,

– plan poslovanja u idućoj poslovnoj godini,

– godišnje financijsko izvješće i

– revizorsko izvješće.[41]“

Čl. 25 Zakona o sportu također utvrđuje i redoslijed naplate dugova. Prednost imaju vjerovnici koji imaju tražbine koje ne proizlaze iz kredita, zajmova ili drugih pravnih poslova,

[39] Vidi čl.86 st.1 Zakona o sportu
[40] Čl. 24 st. 4 Zakon o sportu
[41] Čl. 24 st.6 Zakon o sportu

prema vjerovnicima koji su njegovi članovi odnosno dioničari, članovi tijela odnosno uprave ili nadzornog odbor[42].

Zakon o sportu u čl. 26 definira povjerenstvo kao stručno tijelo radi praćenja obavljanja djelatnosti profesionalnih sportskih klubova. Povjerenstvo se sastoji od sedam članova. Povjerenstvo broji četiri člana su istaknuti stručnjaci iz područja sporta i sportaša, jedan član se imenuje na prijedlog hrvatskog Olimpijskog odbora, te dva promjenjiva člana na prijedlog nacionalnoga sportskog saveza čiji je član profesionalni sportski klub na koji se odnosi odluka koju Povjerenstvo treba donijeti. Mandat članovima traje četiri godine. Odluke se donose većinom glasova (najmanje pet glasova). Sam djelokrug i način rada Povjerenstva utvrđuje ministar pravlinkikom. Zakon određuje poslove koje Povjerenstvo obavlja.

Poslovi koje Povjerenstvo obavlja su :

– vodi evidenciju o dokumentaciji koju su mu dužni slati profesionalni sportski klubovi,

– daje suglasnost na izbor revizora iz članka 40. stavka 2. Zakona o sportu ,

– daje prethodnu suglasnost na rješenje iz članka 41. stavka 2. Zakona o sportu ,

– daje suglasnost na elaborat iz članka 43. stavka 8. Zakona o sportu,– daje dopuštenje iz članka 44. stavka 3. točke 5. Zakona o sportu,

– utvrđuje iznos temeljnoga kapitala u slučaju obveznog ili dragovoljnog preoblikovanja sportskog kluba-udruge u š.d.d.,

– vodi evidenciju o imateljima dionica u š.d.d.-u,

– prima obavijesti o stjecanju dionica iz članka 33. Zakona o sportu,

– daje suglasnost na stjecanje dionica iz članka 32. Zakona o sportu ,

– daje obavijesti o stjecanju dionica iz članka 32. i 33. Zakona o sportu nacionalnom sportskom savezu čiji je član š.d.d. u kojem su dionice stečene,

– predlaže pokretanje stečajnog postupka iz članka 45. Zakonao sportu[43]

[42] Čl.25 Zakona o sportu

Zamisao je da se Povjerenstvo ne svede isključivo na nadzornu funkciju već da sredstvima kojima raspolaže, svojim stručnim znanjem i sposobnošću profesionalnim sportskim klubovima pomogne da ispune svoju važnu sportsku, društvenu i gospodarsku ulogu. [44]

[43] Čl. 26 Zakona o sportu
[44] Crnić, J. et alt., Uvod u športsko pravo, Inženjerski biro, siječanj 2009. str.90

3.3. ČLANSTVO U SPORTSKOM DIONIČKOM DRUŠTVU

Temeljno pravilo za Sportska dionička društva što se tiče članstva glasi kako svaka fizička ili pravna osoba može biti članom društva. Pri tome se misli i na domaće i strane fizičke, odnosno pravne osobe.[45]

Zakon o sportu od toga temeljnoga pravila propisuje nekoliko iznimki. Zakon o sportu postavio je nekoliko ograničenja po pitanju članstva u sportskom dioničkom društvu, a pritome je vodio računa o nekoliko kriterija koje se tiču specifičnosti sporta (u prvom redu tu se misli na potrebe zaštite očuvanja neizvjesnosti sportskog natjecanja te stjecanja dionica u sportskom dioničkom društvu).[46]

Prvo ograničenje koje Zakon o sportu navodi je da jedna osoba ne može imati dionice u više sportskih dioničkih društava istoga sporta u iznosu višem od 1 % ukupnoga temeljnoga kapitala u bilo kojem od tih sportskih dioničkih društava. Zakonodvac omogućava osobi da ima dionice u više spotskih dioničkih društava, ali da ne iznose više od 1 % temeljnog kapitala u bilo kojem od tih društva, ukoliko obavljaju isti sport. Od ovoga ograničenja izuzete su jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave, Grad Zagreb i Republika Hrvatska. Ovdje se radi o osobama javnoga prava. Svakako je za pretpostaviti kako i kod takvih pravnih osoba, bez obzira na svoju pravnu specifičnost pravnih osobnosti[47], može doći do sukoba interesa[48]. Razlog usprkos svemu što je ova iznimka ostala i nakon monogih izmjena Zakona o sportu od kad je donesen (a donesen je 2006. godine) je činjenica da je takva iznimka potrebna radi provođenja pravila o preoblikovanju sportske udruge u sportsko dioničko društvo.

Jedno od ograničenja koje postavlja Zakon o sportu je i da dionice u sportskom dioničkom društvu, izravno, neizravno ili preko povezanih osoba ne mogu imati osobe čiji poslovi i djelatnosti mogu neposredno utjecati na sustav natjecanja u odgovarajućem sportu, a osobito sportaši, sportski suci, menadžeri u sportu i osobe koje su članovi pravnih osoba koje

[45] Čl. 31 st. 1 Zakon o sportu
[46] Crnić, J. et alt., Uvod u športsko pravo, Inženjerski biro, siječanj 2009.str 91
[47] Radi se o osobama *sui generis*, pogotovo kad je riječ o državi, koja nije ni pravna osoba u pravom smislu te riječi
[48] U svakom slučaju bilo koja osoba koja drži dionice u većem broju sportskih dioničkih društava koji sudjeluju u istom sportu može utjecajem na organe toga društva utjecati na sportske rezultate ili na temleje sportskih rezultati tih š.d.d-a.

obavljaju djelatnost organiziranja sportskih kladionica.[49] Zakonodvac ovdje prvo navodi generalnu zabranu navodeći kako se radi o osobama koje mogu utjecati na sportski rezultat, a kasnije (u istom stavku) konkretizira o kojim točno osobama radi.

Zakonodavac ograničava i sportsko dioničko društvo da ima dionice u nekom drugom sportskom dioničkom društvu, bilo izravno, neizravno ili preko povezanih osoba, u drugom sportskom dioničkom društvu koje obavlja sportsku djelatnost natjecanja u istom sportu.[50]

Zakon navodi nekoliko ograničenja koja se tiču članstva u Sportskom dioničkom društvu, a u koje uključuje Povjerenstvo. U jednom ograničenju on ima tek nekakvu deklatornu ulogu u kojem ga se obaviještava, a u drugom ograničenju igra mnogo značajniju ulogu.

U prvom ograničenju svaka osoba koja stekne izravno, neizravno ili preko povezanih osoba, s dionicama koje već ima, dionice na koje otpada najmanje 5 % temeljnog kapitala sportskog dioničkog društva mora o tome obavijestiti Povjerenstvo. Stjecatelj mora obavijestiti Povjerenstvo u što kraćem roku, a najkasnije u roku od osam dana od sklapanja pravnog posla kojem je osnova stjecanje. Ova odredba vrijedi i za svakom daljnjem stjecanju dionica na koje se odnosi najmanje 5 % temeljnog kapitala.

Gore navedeno ne ide unedogled. Kada jedna osoba stekne dionice na koje otpada najmanje 25 % dionica temeljnog kapitala, uloga Povjerenstva se „pojačava“ . Jedna fizička ili pravna osoba može imati dionice na koje otpada više od 25 % temeljnog kapitala Sportskog dioničkog društva izravno, neizravno ili preko povezanih društava samo uz suglasnost Povjerenstva[51]. Povjerenstvo će dati ili uskratiti suglasnost vodeći računa o interesima toga Sportskog dioničkog društva, sporta, sustava natjecanja u tome sportu te posljedice koje bi mogle nastati ukoliko se ta suglasnost uskrati (npr. alternative glede drugih dioničara, uskraćuje li se mogućnost ulaganja dodatnog kapitala koji je proteban za sudjelovanje u sportskom natjecanja, odnosno obavljanju sportske djelatnosti sudjelovanja u sportskom natjecanju, što će se dogoditi s sportskim dioničkim društvom ukoliko mu se dioničaru uskrati suglasnost itd.)

[49] Čl.31 st.4 Zakona o sportu

[50] Kao primjer možemo navesti kako NK Hajduk kao š.d.d ne može imati na navedene načine dionice u RNK Splitu š.d.d s obzirom da se radi o osoboma koje obavljaju sportsku djelatnost sudjelovanja u natjecanju u istom sportu (oba š.d.d igraju nogomet).

[51] Vidi čl. 32 st 1 Zakona o sportu

Poštivanje ovih odredbi iznimno je važno. Da sve ne ostane na tek „golom pravu“ Zakon o sportu propisao je sankcije koje se mogu izreći stjecatelju koji obavi radnje, a ne obavi zakonsku obavezu koju ima prema Povjerenstvu.

Ukoliko netko sazna da je netko steknuo dionice suprotno gore navedenim pravilima dužan je, u što kraćem roku, o tome obavijestiti Povjerenstvo pisanim putem[52]. Čl. 35 Zakona o sportu navodi kako stjecatelj koji je stekao prava suprotno odredbama Zakona o sportu, dužan je, bez odgađanja, otuđiti te dionice. Dok to ne učini, neće ostvarivati prava iz tih dionica, već ih ostvaruje povjernik kojega imenuje Povjerenstvo. Sprtsko dioničko društvo dužno je obavijestiti Povjerenstvo o svakoj glavnoj skupštini u kojoj sudjeluje povjerenik kojega imenuje Povjerenstvo, te se u zapisnik mora unijeti da na glavnoj skupštini sudjeluje osoba koja nema pravo glasa.

Zakon o sportu također navodi i nekoliko ograničenja po pitanju tko smije tj. tko ne smije obavljati ulogu povjerenika. Povjerenik ne može biti osoba na koju se odnose ograničenja i zbrane propisane zakonom, niti osobe koje su povezane s njim, niti može biti osoba koja već ima dionice u tome š.d.d-u a stjecanjem dionica u ulozi Povjernika bila bi zahvaćena ograničenjem koje propisuje zakon (potrebna suglasnot Povjerenstva).

Ukoliko stjecatelj postupi suprotno odrebi kojom je obavezan obavijetiti Povjerenstvo (za stjecanja od najmanje 5 %) na odgovarajući se način primjenjuju odredbe koje vrijede i za postupanje protivno odredbi koja zahtjeva suglasnot Povjerenstva (za stjecanje dionica od najmanje 25 %).

Uz ove sankcije propisane su i novčane sankcije. Pravna osoba može biti kažnjena s kaznom od 30.000 do 100.000 kn , dok odgovorna osoba u toj pravnoj oosbi može biti kažnjena s kaznom od 5.000 kn do 15.000 kn.

U svim ograničenjima nailazimo na frazu „izravno, neizravno ili preko povezanih osoba“. Svakako na odmet nije spomenuti na što se točno misli kad se kaže „preko povezanih društava“. Zakon o sportu u čl. 34 navodi kad se smatra da su osobe povezane, kad se smatra da su djeluju zajednički, te kad se smatra da jedna osoba kontrolira drugu:

[52] Vidi čl. 35 st 2. Zakon o sportu

(1) „Smatra se, u smislu ovoga Zakona, da su osobe koje stječu dionice u š.d.d.-u povezane:
– ako su ugovorile da usklađeno djeluju u vezi sa stjecanjem dionica izdavatelja ili u vezi s ostvarivanjem prava glasa prema izdavatelju,
– ako jedna od njih drži dionice za račun druge ili
– ako jedna od njih izravno ili neizravno kontrolira drugu ili druge pravne osobe.

(2) Smatra se da fizička ili pravna osoba kontrolira pravnu osobu ako ima:
– izravan ili neizravan većinski udio u temeljnom kapitalu te osobe,
– izravnu ili neizravnu većinu glasačkih prava u toj osobi,
– pravo imenovati ili opozvati većinu članova uprave ili nadzornog odbora, odnosno drugog tijela koje upravlja ili vodi poslovanje te osobe ili
– na neki drugi način prevladavajući utjecaj na tu osobu.

(3) Smatra se da fizičke osobe djeluju zajednički ako su u krvnom srodstvu (preci i potomci), braća i sestre i njihovi potomci, ako su bračni ili izvanbračni drugovi te u odnosu posvojitelj--posvojenik.“

3.4. NASTANAK SPORTSKOG DIONIČKOG DRUŠTVA

Sportsko dioničko društvo može nastati na dva načina:

- osnivanjem novog društva
- preoblikovanjem sportkih udruga-klubova u sportska dionička društva

Prilikom osnivanja novoga društva primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima. Zakon o sportu propisuje neke iznimke prilikom osnivanja sportskog dioničkog društva, a to su da temeljni kapital mora biti najmanje 500.000 kn i krug osoba koje mogu biti članovi sportskog dioničkog društva. Dragovoljno preoblikovanje može obaviti svaki sportski klub bez obzira ima li profesionalni ili amaterski status. Na dragovoljno preoblikovanje na odgovarajući se način primjenjuju odredbe koje uređuju obavezno preoblikovanje.

Drugi način nastanka sportskog dioničkog društva je preoblikovanje iz sportskih udruga-klubova u sportska dionička društva. Preoblikovanje može biti dragovoljno ili obavezatno. Dragovoljno preoblikovanje može obaviti svaki sportski klub bez obzira ima li profesionalni ili amaterski status. Na dragovoljno preoblikovanje na odgovarajući se način primjenjuju odredbe koje uređuju obavezno preoblikovanje. Obavezatno preoblikovanje mora provesti svaka sportska udruga-klub kada za to nastupe zakonom propisani uvjeti.

4. PREOBLIKOVANJE SPORTSKOG KLUBA-UDURUGE U SPORTSKO DIONIČKO DRUŠTVO

4.1. OBAVEZATNO PREOBLIKOVANJE SPORTSKOG KLUBA-UDURUGE U SPORTSKO DIONIČKO DRUŠTVO

Jedan od načina kako sportsko dioničko društvo može nastati je preoblikovanjem sportskog kluba-udruge u sportsko dioničko društvo. Preoblikovanje može biti dragovoljno ili obavezno. Dragovoljno preoblikovanje može se provesti svaki sportski klub-uduruga, dok su obavezno preoblikovanje dužni napraviti kada nastupe uvjeti propisani zakonom.

Sportski klub-udruga dužan je prema Zakonu o sportu provesti preoblikovanje u Sportsko dioničko društvo kada se kumulativno ispune idući uvjeti:

1. da se radi o profesionalnom sportskom klubu u nogometu, košarci i rukometu i da je izdano rješenje o upisu u Registar profesionalnih sportskih klubova,

2. da na temelju revizije iz proizlazi da su se kod sportskog kluba-udruge za natjecanje stekli uvjeti za pokretanje stečajnog postupka prema posebnim propisima, a on nije pokrenut, odnosno da se postojanje navedenih uvjeta može utvrditi i na temelju dokumenata koje je sportski klub-udruga za natjecanje obvezan slati Povjerenstvu ili da se na temelju godišnjega financijskog izvješća i godišnjega revizorskog izvješća utvrdi da postoje uvjeti za pokretanje stečajnog postupka, a on ne bude pokrenut ni u roku od 30 dana od dana kada su ti uvjeti ostvareni.

Koraci u preoblikovanju:

1. korak (traje od 8 do 15 dana):
   - jedinice lokalne samouprave
   - uplata u novcu (minimalno milijun kuna)
   - pravo korištenja sportske građevine (koncesija na stadion)

2. korak (traje od 8 do 15 dana):
   - samo članovi udruge/kluba
   - uplata u novcu razmjerno udjelu u temeljnom kapitalu

3. korak (traje od 8 do 15 dana):
   - samo članovi koji su sudjelovali u drugom krugu
   - uplata u novcu razmjerno uplatama u drugom krugu

4. korak (traje od 15 do 30 dana):
   - sve fizičke i pravne osobe koje prema zakonu mogu biti nositelji vrijednosnih papira
   - uplata u novcu

5. korak (traje od 15 do 30 dana)
   - potrebno odobrenje Povjerenstva
   - sudjeluju vjerovnici kluba
   - uplata u dionicama te mogućnost zamjene tražbina za ulog u š.d.d.

Nadležno ministarstvo utvrđuje rješenjem, uz prethodnu suglasnost Povjerenstva, da su nastupili uvjeti prema kojima se mora provesti preoblikovanje. Ministarstvo je dužno to rješenje donijeti u roku od mjesec dana, a protiv takvog riješenja je moguće pokrenuti upravni spor. Povjerenstvo je dužno u roku od 15 dana dužno dati suglanost na rješenje Ministarstva.

Temeljna preptpostavka svakako za provođenje preoblikovanja je uska suradnja i kordinacija svih tijela koji imaju interes u preoblikovanju. U prvom redu tu se radi o nadležnom Ministarstvu, Povjerenstvu za profesionalne sportske klubove, sportski klub-udruga na kojom se vrši preoblikovanje, njeni članovi i tijela, sportski savez onoga sporta u kojem se sportski klub-udruga natječe, te potencijalni, odnosno budući članovi sportskog dioničkog društva, odnosno vjerovnici sportskog kluba-udruge za natjecanja.[53]

[53] Crnić, J. et alt., Uvod u športsko pravo, Inženjerski biro, siječanj 2009. str 97

4.2. PRAVNI SLJEDBENIK SPORTSKE UDRUGE ZA NATJECANJE JE SPORTSKO DIONIČKO DRUŠTVO

Članak 44 Zakona o sportu navodi kako je sportsko dioničko društvo koje je nastalo preoblikovanjem, ukoliko je preoblikovanje uspjelo, odnosno ako je sprovedeno, pravni sljedbenik sportske udruge iz koje je nastalo.

Novonastalo sportsko dioničko društvo u potpunosti stupa na pravni položaj udruge iz koje je nastao prema općim pravilima. Nakon preoblikovanja ne mijenja se identitet te osobe, već samo i isključivo pravni oblik.

Sve dužnike koje je imala udruga u vrijeme preoblikovanja, odnosno sve pravne ili fizičke osobe kojima je udruga bila vjerovnika, nakon preoblikovanja sportsko dioničko društvo tim dužnicima postaje vjerovnik.

Situacija je ista i u slučaju kada je udruga dužnik, odnosno kada ima vjerovnike. Odnos prema tim vjerovnicima ostaje isti samo sada na mjestu dužnika je sportsko dioničko društvo s istim pravnim identitetom koji je imala udruga. Institut "otpusta duga" u Zakonu o sportu se uopće ne spominje stoga se on uopće ne primjenjuje[54]. Svi vjerovnici prema tome imaju i dalje istu tražbinu prema novonstaloj sportskom dioničkom društvu.

Vjerovnicima je zakonom omogućeno da ukoliko žele da mogu svoju tražbinu pretvoriti u ulog u Sportskom dioničkom društvu (tablica 1 i tablica 2). Takva zamjena vrši se isključivo temeljem utvrđene vrijednosti tražbine. Zamjenu provodi revizor vodeći se pri tome o nekoliko kriterija.

[54] Crnić, J. et alt., Uvod u športsko pravo, Inženjerski biro, siječanj 2009. str 101

Tablica 1: Upisni i uplatni krugovi dionica KK Splita

KRUG	DATUM (OD,DO)	BROJ UPISANIH DIONICA	NOMINALNA VRIJEDNOST DIONICE U HRK	IZNOS U HRK	NAPOMENA
1	26.10.12., 03.11.12.	4000	250,00	1.000.000,00	UPLATA GRADA
2	05.11.12., 14.11.12.	39	250,00	9.750,00	ČLANOVI KLUBA
3	17.11.12., 24.11.12.	0	250,00	0,00	ČLANOVI KLUBA – PONAVLJANJE
4	29.11.12., 28.12.12.	4519	250,00	1.129.750,00	UPLATE
5	01.02.13., 23.03.13.	7268	250,00	1.817.000,00	UPLATA U NOVCU VJEROVNIKA (GRAD 1,8 mil.kn)
		15209	250,00	3.802.250,00	ZAMJENA POTRAŽIVANJA VJEROVNIKA
UKUPNO:		**31035**		**7.758.750,00**	

Izvor: Informacija o stanju u Klubu i tijeku postupka predstečajne nagodbe

Ukoliko je jedan od vjerovnika Republika Hrvatska, ona taj dug može ustupiti jedinici lokalne, odnosno regionalne samouprave, u kojoj je sjedište sportskog kluba-udruge za natjecanje, prema posebnom ugovoru o prijenosu u kojem će se utvrditi prava i obveze ugovornih strana. Ustup se vrši prema općim pravilima, a ustupanje ne smije prestavljati prestanak tražbine, odnosno otpust duga. Tim ustupom mjenja se vjerovnik, dok dužnik ostaje isti.

Tablica 2: Klubovi športska dionička društva u Hrvatskoj nogometnoj ligi

Ime	Ukupni broj dionica	Cijena dionice u HRK	Temeljni kapital	Broj dioničara	Većinski dioničar
HNK Hajduk Split š.d.d.	536 432	500	268 216 000	6 311	Grad Split
NK Istra 1961 š.d.d.	30 190	500	15 095 000	2	Mikhail Shcheglov
HNK Cibalia š.d.d.	95 327	100	9 532 700	118	Grad Vinkovci
HNK Rijeka š.d.d.	828 706	100	82 870 000	2	Stichting Social Sport
NK Osijek š.d.d.	627 277	100	5 931 500	100	Grad Osijek
RNK Split š.d.d.	40 000	250	10 000 000	96	Skladgradnja

Izvor: http://www.nogometplus.net/index.php/naslovna/sportsko-dionicarstvo-u-hrvatskoj/

Ukoliko je jedan od vjerovnika Republika Hrvatska, ona taj dug može ustupiti jedinici lokalne, odnosno regionalne samouprave, u kojoj je sjedište sportskog kluba-udruge za natjecanje, prema posebnom ugovoru o prijenosu u kojem će se utvrditi prava i obveze ugovornih strana. Ustup se vrši prema općim pravilima, a ustupanje ne smije prestavljati prestanak tražbine, odnosno otpust duga. Tim ustupom mjenja se vjerovnik, dok dužnik ostaje isti.

Pravne osobe u kojima Republika Hrvatska ima većinski udio ili većinsko pravo glasa mogu prenijeti svoje tražbine prema sportskom klubu-udruzi za natjecanje, koja je obvezna preoblikovati se u sportsko dioničko društvo, na jedinicu lokalne samouprave, u kojoj je sjedište sportskog kluba-udruge za natjecanje, prema posebnom ugovoru o prijenosu u kojem će se utvrditi prava i obveze ugovornih strana (tablica 3).

Tablica 3: Najveći dioničari HNK Hajduk š.d.d.

HNK Hajduk Split Š.D.D./redovna dionica HJDK-R-A			
Br.	**Vlasnik/nositelj računa/Suovlaštenik/imatelj VP**	**Stanje**	**Postotak**
1.	Grad Split	300928	56,10%
2.	Naš Hajduk	131580	24,53%
3.	Državna agencija za osig.štednih uloga i sanaciju	52690	9,82%
4.	Konstruktor inžinjering d.d.	10000	1,86%
5.	Studenac d.o.o.	10000	1,86%
6.	Kerum d.o.o.	10000	1,86%
7.	Nexe grupa d.d.	4000	0,75%
8.	Štimac Igor	2000	0,37%
9.	Brodosplit d.d.	548	0,10%
10.	Autotrans d.o.o.	200	0,04%
Ukupno:		**521946**	**97,30%**

Izvor: http://www.nogometplus.net/index.php/naslovna/nas-hajduk-i-sluzbeno-vlasnik-cetvrtine-hajdukovih-dionica/

5. ZAKLJUČAK

Danas se sport apsolutno više ne može percipirati kao puku zabavu kojom se bavi nekoliko amatera. Kroz nekoliko posljednjih desetljeća sportska djelatnost doživjela je ogroman uspon, a u prvom redu radi se o financijskom usponu. Mnogi sportaši danas svoje zarade broje u miljunima dolara ili eura. Financijskim jačanjem sporta isti je svakako sve više bio u centru medijske pozornosti pa danas imamo portale i novine koje se isključivo bave sportom.

S takvim usponom svakako je trebalo pravno regulirati sport i sportsku djelatnost. Pravna regulacija bila je bitna u prvom redu radi prevelikog kapitala koji se nalazi u sportu.

Sport je u Republici Hrvatskoj pravno reguliran Zakonom o sportu. Zakon je donesen 2006. godine, a doživo je nekoliko izmjena.

Ipak, ovaj se rad bavi značenjem sportskih trgovačkih društava u sportu. Trgovačka društva igraju iznimno važnu ulogu u pravnom uređenju. Njihov način uređenja, djelovanja te njihova struktura iznimno odgovaraju današnjem poimanju sporta u kojeg se ulaže sve veći i veći kapital.

Od svih trgovačkih društava posebno mjesto zauzima Sportsko dioničko društvo s obzirom na to da se u takavom pravnom obliku može vršiti samo sportska djelatnost natjecanja u sportu. Sportsko dioničko društvo uređeno je Zakonom o sportu, a supsidijarno se primjenjuje Zakon o trgovačkim društvima.

Ovdje svakako možemo usporediti Hrvatsko zakonodavstvo koje se tiče sporta s Njemačkim zakonodavstvom. Prema njemačkom zakonodavstvu u njemačkoj saveznoj ligi pored klubova – udruga i klubova koji imaju ustroj dioničkog društva, što nalazimo u hrvatskom zakonodavstvu, mogu sudjelovati u obliku društva s ograničenom odgovornošću te komanditnog društva na dionice. Razlika se očituje i u tome što u Njemačkoj profesionalni klubovi nastaju odvajanjem od amaterske udruge koja mora zadržati većinsko pravo glasa u novonastalom društvu pa stoga možemo pričati kako je ono društvo – majka u tom sustavu.[55]

[55] Vidi više Dr.sc. Ratko Brnabić: Neka pitanja u svezi s pravnim ustrojem nogometnih klubova u SR Njemačkoj, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu. god 52, 4/2015, str 1087-1104.

Od svih odredbi o sportskom dioničkom društvu svakako kao najspornije možemo navesti odredbe koje se tiču preoblikovanja sportske udruge u sportsko dioničko društvo. U prilog tome ide i činjenica da preoblikovanjem klubovi često izbjegavaju stečajeve i pokušavaju se izvući iz teških financijskih situacija.

O preoblikovanju je bilo riječ u ovome radu ali svakako za spomenit je kako je i nekoliko članaka napisano na tu temu. U članku[56] doc.dr.sc Marka Ivkošića i dipl.iur. Petra Ceronje navedeno je da postoje, uvjetno rečeno, „dva“ modela preoblikovanja sportske udruge u sportsko dioničko društvo i to. radi se o „Sukcesivnom“ modelu preoblikovanja i „Simulativnom“ modelu preoblikovanja.

Koliko nekim sportskim klubovima često preoblikovanje znači i sudbonosni spas najbolje nam pokazuje primjer HNK Hajduka Split. HNK Hajduk je prije procesa preoblikovanja bio u dugu od otprilike 10 miljuna kuna, a nakon privatizacije taj klub je bio u plusu od nekoliko desetaka miljuna kuna. Preoblikovanje HNK Hajduk Split nije samo bila ključno za splitski klub, već i za cjelokupan sport jer je uspješnom primjenom tih odredbi otvoren put ostalim klubovima u svim sportovima da provedu preoblikovanje. U Splitu je preoblikovanje napravio i KK Split te vaterpolski klub Jadran.

Za zaključiti je da trgovačka društva u svim gospodraskim djelatnostima odigravaju veliku ulogu te da u tom pravnom obliku akteri u tim gospodarskim djelatnostima najviše mogu djelovati. Sport, kako smo i zaključili, svakako je u današnjem vremenu gospodarska grana, te trgovačka društva u sportu svakako igraju iznimnu i važnu ulogu, često i presudnu. Klubovi koji se i pretvore u sportska dionička društva u većini slučajeva nastavljaju „svoje poslovanje“, odnosno sportska natjecanja mnogo uspješnije. Svakako je važno napomenuti da se i određene stavari mogu unaprijediti, no osobno smatram kako mnoge stavri još treba ostaviti i sudksoj praksi da ih izgradi s obzirom da su zadnje izmjene zakona o sportu bile nedavno.

[56] Doc.dr.sc. Marko Ivkošić, dipl.iur. Petar Ceronja. Pravni modeli provođenja postupka obaveznog preoblikovanja športskog kluba-udruge u športsko dioničko društvo, Zbornik PfZ, br. 59(1), 2009, str. 125-150.

LITERATURA

1. Crnić, J. et alt. (2009): Uvod u športsko pravo, Inženjerski biro
2. Ivkošić, M.; Ceronja, P. (2009): Pravni modeli provođenja postupka obaveznog preoblikovanja športskog kluba-udruge u športsko dioničko društvo, Zbornik PfZ, br. 59(1), str. 125-150.
3. Brnabić, R. (2015): Neka pitanja u svezi s pravnim ustrojem nogometnih klubova u SR Njemačkoj, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu. god 52, str. 1087-1104.
4. Narodne novine (2006): Zakon o sportu; 71/06 150/08 124/10 124711 86/12 94/13 85/15 19/16
5. Narodne novine (2008): Opći porezni zakon; 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15, 44/16.
6. Narodne novine (2014): Zakon o udrugama; 74/14
7. Narodne novine (1993): Zakon o ustanovama; 76/93, 29/97, 47/99, 35/08
8. Narodne novine (2011): Zakon o trgovačkim društvima; 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15
9. Narodne novine (2000): Ustav Republike Hrvatske NN 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14
10. Elaborat i koraci u preoblikovanju (2015), raspoloživo na: http://www.nogometplus.net/index.php/naslovna/preoblikovanje-dinama-evo-kako-bi-trebalo-izgledati/ (28.8.2017.)
11. Klubovi športska dionička društva u Hrvatskoj nogometnoj ligi i najveći dioničari HNK Hajduk š.d.d. (2014), raspoloživo na: http://www.nogometplus.net/index.php/naslovna/sportsko-dionicarstvo-u-hrvatskoj/ (28.8.2017.)
12. Vlasnici dionica HNK Hajduk š.d.d. (2017), raspoloživo na: http://www.nogometplus.net/index.php/naslovna/nas-hajduk-i-sluzbeno-vlasnik-cetvrtine-hajdukovih-dionica/ (28.8.2017.)
13. Informacija o stanju u Košarkaškom klubu Split i tijeku postupka predstečajne nagodbe (2014), raspoloživo na: www.split.hr/lgs.axd?t=16&id=10726 (28.8.2017.)